

Sinha Róbert & Tandi Flóra Egy hollandiai kisturné előtt

Foto: Bornemissza Péter

Tandi Flóra magyar énekesnő és Sinha Róbert gitáros néhány éve alkalmi duóként kezdtek el együtt zenélni, és azóta a művészek zeneileg egymásra találtak. Tavasszal Flóra új, Flow című CD-jén dolgoztak együtt, és ez olyannyira jól sikerült, hogy úgy döntöttek, gyakrabban állnak majd színpadra duóként! A Most Magyarul! draait door című eseménysorozat (ld. a következő oldalakat) elég gyors volt, és felkérte a két művészt egy rövid hollandiai turnéra.

Sinha Róbertet először 2012-ben a hágai magyar nagykövetségen láttam fellépni az október 23-i ünnepség keretében. Miután elhangzottak az ünnepi beszédek, Bognár Szilvi, Vidák Róbert és Sinha Róbert meghitt hangulatú koncertjét hallgathattuk meg. A repertoárt olyan magyar népdalok alkották, melyeket klasszikus és népzenei elemekkel egészítették ki.

Pár évvel később Róbert visszatért Hollandiába. A különleges hangú Herczkú Ágnes népdalénekesssel, akiről már több alkalommal írtunk a **Most Magyarul!**-ban, lépett fel 2014-ben az amszterdami Magyar Szalonban. Népdalfeldolgozásai nagy hatással voltak riporterünkre, Wim Kersbergenre is. És mivel három a magyar igazság, Sinha Róbert tavaly tavasszal is a szalon vendége volt. Ez alkalommal Lackfi János költőt és Helena Bori Sára énekest kísérte. Természetesen Wim is részt vett az eseményen, és remek fotósorozatot készített a fellépőkről és ki is posztolta a neten.

Így újból kapcsolatba kerültem Róberttel, nézgettem a Facebook profilját és elküldtem neki a 2012-es Hágában készített fotóimat. Miután 'hi-

vatalosan' is barátok lettünk, rendszeresen értesültem fellépéseiről, így arról is, hogy Tandi Flóra énekesnőt is kíséri gitáron, továbbá saját dalokat is írt az új CD-jéhez. A CD hivatalos bemutatójára Szegeden került sor, Flóra szülővárosában.

Róbert és Flóra néhány éve egy zenei fesztiválon ismerkedtek meg, ahol egy közös ismerősük hozta össze őket egy alkalmi fellépésre. Flóra, aki francia-magyar kéttannyelvű gimnáziumba járt és nagyon magának érzi a francia nyelvet, azt javasolta, hogy játsszák el együtt Lara Fabian Bambina című dalát. Róbert jónak találta a választását, ám mégiscsak így reagált: **– Nagyon szép dal, én is szeretem, de mi lenne, ha inkább írnék Neked egyet?**

Így kezdődött az együttműködésük. Róbert gitáron kíséri Flóra saját dalait és további számokat is ír neki. Róbert klasszikus gitár szakon diplomázott, továbbá egy évig szonológiát is hallgatott.

Ha visszamegyünk az időkben, többet is megtudhatunk Róbertről! Édesanyja magyar származású, édesapja indiai újságíró, akít

1968-ban helyeztek Budapestre. Róbert a BME mérnök-fizikus szakán diplomázott, majd 2 éven keresztül dolgozott szakmájában. Ezután úgy érezte, hogy valami másra vágyik. Akárcsak a matematikus és műszaki mérnök végzettségű **Muzsikás** együttes tagjai, akik készletét érezték a zenélésre, és végül szakmát váltottak és elkezdtek zenélni. Így Róbert a hágai Holland Királyi Zeneakadémiára jelentkezett, szonológia szakra. Itt kedvet érzett ahhoz, hogy folytassa a zenélést és három különböző zeneművészeti egyetemre pályázott klasszikus gitárszakra. Mind a háromra fel is vették, ám ő végül a hágai Királyi Konzervatórium mellett döntött. Amint befejezte a tanulmányait, el is kezdődött zenei pályafutása, játszott a magyar nagykövetségen is, amint azt feljebb olvashatták. Azóta már a világ minden táján zenélt: New Yorktól Bordeaux-ig, Madridtól Új Delhi-ig és Kapolcstól Helsinkig!

Tandi Flóra

Flóra már gyerekkorától kezdve fontosnak tartja az éneklést és a táncot. Éveken keresztül tanult

A 22. oldalon folytatjuk

De Hongaarse zangeres Flóra Tandi en gitarist Róbert Sinha zijn een paar jaar geleden als gelegheidsduo begonnen, maar hebben elkaar intussen artistiek gevonden. De samenwerking het afgelopen voorjaar ten behoeve van de nieuwe cd Flow van Flóra beviel hun dermate goed, dat zij besloten zich vaker als duo op de bühne te begeven. Het evenement **Most Magyarul! draait door (zie de volgende bladzijden) was er snel bij en strikte Flóra en Róbert voor een korte toernee door Nederland.**

Róbert Sinha zag ik voor het eerst in 2012 in Den Haag bij een concertje georganiseerd door de Hongaarse ambassade ter gelegenheid van de nationale oktoberfeestdag bij wijze van alternatieve receptie. Na een serie speeches werd er een intiem concert verzorgd door zangeres Szilvi Bognár, Róbert Vidák en gitarist Róbert Sinha. Op hun programma stonden Hongaarse volksliederen gelardeerd met allerlei klassieke en jazzy arrangementen.

Jaren later zien wij Róbert terug in Nederland. Met de gelouterde volksliedzangeres Ágnes Herczkú over wie wij in **Most Magyarul!** al verscheidene keren schreven, bracht hij in 2014 in de **Hongaarse Salon** in Amsterdam een prachtig programma van bewerkte volksliederen, waarmee zij ook op onze verslaggever Wim Kersbergen diepe indruk maakten. En, ja, alle goede dingen gaan in drieën, het afgelopen voorjaar was Róbert Sinha terug in de Salon. Dit keer als begeleider van een voorstelling door dichter János Lackfi met een gastoptreden van zangeres Bori Helena Sára. Natuurlijk was Wim

weer van de partij en maakte en passant ook een serie prachtige foto's van de artiesten.

Zo kwam Róbert andermaal in beeld bij mij, ik las wat op zijn facebookpagina en stuurde hem alsnog mijn foto van 2012, Den Haag. Nu wij dan kennelijk officieel 'beviend' waren, kreeg ik zo nu en dan updates over zijn artistieke reilen en zeilen in beeld en las op zekere dag dat hij al weer een prachtige zangeres, Flóra Tandi, mocht begeleiden en zelfs composities had geschreven voor haar nieuwe cd. Die cd was daags ervoor officieel gepresenteerd in Szeged, de thuishaven van Flóra.

Flóra Tandi & Róbert Sinha Concerten in Nederland

Róbert en Flóra hadden elkaar een paar jaar geleden leren kennen bij een muziekfestival, waar een gezamenlijk contact hen koppelde voor een gelegheidsoptreden. Flóra, die op een tweetalig Frans-Hongaars gymnasium had gezeten en allengs francofoon was geworden en haar hoofd vol Franse chansons had, stelde voor om een lied van Lara Fabian te zingen, Bambina. Róbert vond dat op zich een prima keus, maar antwoordde: 'Het is een heel mooi lied, inderdaad, maar wat zou je ervan zeggen, als ik zelf een lied voor je schreef?' Vanaf dat moment deden ze een paar projecten samen. Róbert begeleidde haar, maar schreef ook eigen composities en arrangementen. Hij was per slot van rekening afgestudeerd als uitvoerend musicus gitaar en had ook een jaar **'Sonology'** gestudeerd.

En nu is het goed even terug te gaan in de tijd. Róbert, geboren uit een Indiase journalist die in 1968 als standplaats Budapest kreeg toegewezen, en een Hongaarse moeder, studeerde natuurkunde aan de Technische universiteit van Budapest. Na zijn studie werkte hij twee jaar als fysicus voor de EU in de Hongaarse hoofdstad. Toch begon het bij hem te kriebelen. Net als de musici van het nu legendarische volksmuziekensemble Muzsikás, die oorspronkelijk mathematici en electrotechnisch ingenieurs waren, had hij een drang naar muziek en keek uit naar mogelijkheden om daar gestructureerd iets mee te doen. Hij meldde zich aan voor een master Sonology aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Daar kreeg hij weer zo'n zin in het zelf bezig zijn met muziek,

dat hij nog in zijn eerste studiejaar op drie conservatoria in Nederland auditie deed voor de opleiding klassiek gitaar. Bij alle drie werd hij aangenomen, maar hij koos voor het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Enige jaren later rondde hij de opleiding af, en kon meteen aan de bak op dat avondje van de ambassade, zoals u hierboven las. Sindsdien heeft hij hij over de hele wereld concerten gegeven: van New York tot Bordeaux, van Madrid tot New Delhi en van Kapolcs tot Helsinki!

Flóra Tandi

Als zovele Hongaren was Flóra al van jongsaf aan vertrouwd met zang en muziek. Zij zat jarenlang op pianoles en solfège en in haar tienerjaren startte ze ook met zanglessen. Haar

familie echter vond dat ze ook een vak moest leren, het ambiëren van een carrière in de muziek biedt niet altijd uitzicht op een zekere toekomst en dus studeerde Flóra eerst even af aan de Rechtenfaculteit van Szeged.

Toch was zij nooit opgehouden met zingen, na een van haar concerten zo'n negen jaar geleden, werd zij door de manager van de in Hongarije zeer bekende Hongaarse klassieke zangeres **Erika Miklósi** uitgenodigd voor een soort openbare screening door Miklósa, waarbij aankomende operazangers adviezen konden krijgen over hun zangprestaties. Hoewel Flóra geen klassiek repertoire zong en niet met een operastuk aankwam, maar met een Franstalig lied van **Céline Dion**, wist Erika het meteen: 'Ik weet zeker dat wij nog eens gaan samenwerken...'

zongorázi és szolfézsra járt, majd tinédzserkorában elkezdett énekórákat is venni. A családja arra biztatta, hogy tanuljon szakmát is, mert csupán a zenei ambíciókkal nem lehet feltétlenül elboldogulni. Így Flóra elvégezte a Szegedi Tudományegyetem Jogi Karát is, ám eközben sem hagyott fel az énekléssel. Kilenc évvel ezelőtt Miklósa Erika menedzserének meghívására részt vett egy nyilvános meghallgatáson. A híres klasszikus énekesnőnek nagyon megtetszett Flóra előadása, annak ellenére, hogy nem klasszikus dalt vagy operát választott, hanem egy francia nyelvű Celine Dion számot énekelt el. Erika:

– **Biztos vagyok benne, hogy mi még fogunk együtt dolgozni!**

Egy héttel később Flóra már az első énekleckéjét vette Miklósi Erikától, és munkakapcsolatuk olyan további együttműködésekhez vezetett, mint a Flow c. CD-n szereplő duettek és például közös fellépésük is a tavaly májusi CD bemutató alkalmával, amelyen Sinha Róbert gitáros is közreműködött.

Egyértelmű összhang jellemzi Róbert klasszikus és a flamenco stílusú gitárjátékát és Flóra lány, érzelmes énekhangját. Az énekesnő így írja le:

– **A Robi-féle hangszerelésknél, ahol a zene már közelit az én zenei világomhoz, jobban tudtam a mondanivalóra koncentrálni, mert maga a zene már biztonságot nyújtott, hogy ne csak elénekelni tudjam a dalt, de közvetíteni is. Ezért fontos a szöveg megfelelő értelmezése. Ekkor értettem meg a magyar népzene mélységeit.**

Róbert szintén örül, hogy együtt dolgozhatnak: – **Flóra dallamos énekhangja rendelkezik azzal a potenciállal, ami nagyon kellemes a fülnek, és én is szeretem hallgatni. Egy kicsit jazzes és egy kicsit klasszikus és mindeközben improvizatív is. Most, hogy egyre többször lépünk fel duóban, többet szeretnénk az anyanyelvünkön előadni, mivel a magyar népzenei archívum tele van gyönyörű dalokkal. A saját feldolgozásainkkal új értelmet adunk ezeknek az ősi és örökérvényű daloknak.**

Foto: Bornemissza Péter

Flóra, mint említettünk, már a középiskola alatt bemezt a francia dalvilágba, 2016-ban részt vett az Eurovíziós Dalfesztivál francia elődöntőjén, ahol bár nem nyerte el az első helyezést, de a zsűri pozitív kritikája nagy ösztönzést jelentett számára.

Flóra fellépő ruháit a magyar tervező, **Csikós Anikó (D'ANGE by Csikós Anikó)** készíti. Az énekesnő designerének **Cannes**-i divatbemutatója alkalmával is elénekelte néhány dalt. A jelenlévők ajándéksomagjának része volt a **Flow** című CD is, és Flóra remek fogadtatásban részesült: új CD-jével kezükben szelfiztek a sztárok. Egy hónap múlva Flóra Párizsban is szerepelt, ahol szintén nagyon jó hangulatúra sikerült a fellépése a Franciaországban nagyon sikeres, magyar származású musical énekeskel, **David Bán**nal.

Mindeközben az új CD dalait több országban is adják a rádiók: Spanyolországban, Belgiumban, Franciaországban és természetesen Magyarországon is. Ezenkívül meg tekinthetünk a YouTubeon is rengeteg klipjét. A közeledő hollandiai turnét megelőzően Flóra Máltán forgat videoklipet és itt a máltai popsztrárral, **Ira Los-**

En week later had Flóra al haar eerste zangles te pakken van Erika Miklósi en de daarop volgende samenwerking resulteerde in duetten op de cd **Flow** van Flóra, en gezamenlijke optredens, o.a. bij het cd-presentatieconcert afgelopen mei, waaraan ook gitarist Róbert Sinha zijn medewerking verleende.

De synergie tussen het klassieke en flamenco-achtige temperament van Róberts composities en gitaarrangementen en de prachtige, verstilde luisterliedjes die Flóra graag voor het voetlicht brengt, is evident: **'Robi's muziek en arrangementen liggen dicht bij mijn eigen muzikale beleving. Juist omdat die muziek zo vertrouwd aanvoelt, merk ik dat ik ruimte krijg voor de interpretatie, voor het overbrengen van de boodschap van die muziek en van de tekst. Daardoor ben ik me bewust geworden van de zeggingskracht van die aloude Hongaarse volksliederen.'**

En ook Róbert is blij met deze samenwerking: **'Qua vocaliteit heeft Flóra het in zich om**

precies datgene naar voren te brengen, een tikkeltje jazz, een tikkeltje klassiek, en een tikkeltje improvisate, dat ik graag laat horen, en waar ik zelf ook zo van geniet. Nu wij ons vaker als duo presenteren en ook in onze moerstaal willen zingen, merken wij dat het Hongaarse volksmuziekarchief vol geweldige liedjes zit. In onze bewerkingen geven wij een nieuwe lading aan deze aloude maar eeuwige teksten.'

Maar zoals onze Wende Snijders haar carrière te danken had aan de Franse taal (zij won ooit de eerste prijs bij een Concours van de Alliance Française), zo dankt ook Flóra haar huidige succes in het buitenland deels aan de Franse taal, waarin zij, zoals gezegd, op de middelbare school was ondergedompeld. In 2016 waagde Flóra de stap naar Frankrijk en nomineerde zich voor de open voorronde voor de Franse inzending van het Eurovisie Songfestival. Zij behaalde niet de eerste plaats, maar kreeg wel een lovende jurywaardering, die voor haar een geweldige stimulans betekende.

Flóra's kleding wordt gemaakt door de Hongaarse ontwerpster **Anikó Csikós (D'ANGE by Csikós Anikó)** en toen deze afgelopen voorjaar in Cannes aanwezig was met een modeshow en presentatie, trad Flóra er ook op. Natuurlijk zat haar kersverse cd Flow in de **goody-bag** en talloze **celebs** maakten een selfie met het album in hun hand. Nadien mocht Flóra nog optreden bij een publiekevenement met de in Frankrijk mateloos populaire zanger **David Bán**, die van Hongaarse afkomst is, en ook daar veroverde zij meteen de harten van het publiek. Liedjes van haar cd zijn intussen in verscheidene landen op de radio te horen, in Spanje, België, Frankrijk en natuurlijk in Hongarije en ook staan er talloze clips op YouTube. Voorafgaand aan de komende concerttrip door Nederland was Flóra nog even op Malta voor een videoclip. Hier had zij weer een ontmoeting met de Maltese popster **Ira Losco** met wie zij ook een duet heeft opgenomen op haar cd Flow.

De titel van dit album lijkt perfect gekozen én getimed: beider carrière zit immers in een echte **flow**. Zij zijn inmiddels graag geziene gasten op de Hongaarse televisie en bij muziekprogramma's op de Hongaarse radio. Met hun intieme programma van songs van **Flow**, Hongaarse volksliederen en de verfijnde muziek van Róbert, dat zij met het oog op de Nederlandse trip hebben samengesteld, hebben zij zich eveneens verzekerd van diverse optredens in Hongarije. Tot slot treden zij half november ook nog op op het **Delhi International Arts Festival** in India!

Oerigens gaan Flóra en Róbert ook in Nederland een tweetal kruisbestuivingen aan: bij **Most Magyarul! draait door** op 5 november zal onze huisviolist **István Sztolyan** bij een van de songs voor extra begeleiding zorgen en bij het concert in Oudkerk op 4 november is **Valentina Toth** gevraagd als gastpianiste! De redactie wenst iedereen veel plezier en voor de musici **toi, toi, toi!** ■

Edwin van Schie
Fordította: Csontos Bernadett

Most Magyarul! draait door! • Editie 2

Lapunk tavalyi **Most Magyarul! draait door!** c. jubileumi rendezvényünk sikere után sokan faggattak, vajon mikor lesz ismét hasonló hangulatos eseményünk, amit magyaros ételek és italok még emészthetőbbé tesznek. Nos, idén is megrendezzük: **november 5-én, vasárnap délután a Heemskerk-i termünkben üdvözöljük majd Tandi Flóra magyar énekesnőt, valamint Sinha Róbert gitárművészt. Az előző oldalakon már bemutattuk az új magyar duót, így az alábbiakban inkább a koncert előtti programról tájékoztatjuk olvasóinkat.**

Kulturális-kulináris műsor

A tavalyihoz hasonlóan, ismét Sztolyan István hegedűs szórakoztatja az érkező vendégeket a hangulatos, mulatós zenéjével. 14.00 órakor lesz kapunyitás, majd lángos (a **Lángos Express**-től), **(Katalin) kürtös kalács**, illetve mindenféle ital is kapható lesz. 15.00-kor kezdődik a műsor első része, amelyben vegyes magyar-holland vendégekkel beszélgetünk. Vannal köztük olyanok is, akik előadnak egy-egy dalt, de a lényeg itt hogy vendégeink kétnyelvűek: lesznek magyarok, akik Hollandiában küllönleges foglalkozást választottak, de olyan hollandok is, akik magyarul tanultak és tudásukat kamatoztatják is.

A szünetben ismét adódik lehetőség ismerkedésre, lazításra, és bőven lesz magyar ital és harapnivaló. 17.00-kor kezdődik a főkoncertet, amit 18.00 körül követ a zaandami **Paprika Csárda** étterem által elkészített vacsora, amelynek árát tartalmazza a jegyár! Majd 20.00 óráig nyitva lesz a bár. A **De Smaak van Hongarije** webshop-nak is lesz standja, és a **Hegyem borászat** kiváló borai is kaphatók. A jegyár csak **€ 15,- amely tartalmazza a vacsorát** (a további fogyasztásokért persze fizetni kell majd). Az étkezés miatt fontos tudnunk, hogy hány főt várhatunk, ezért kérjük vendégeinket, hogy foglaljanak jegyet az **info@hongaarsconcert.nl** emailcímen.

Veel plezier!

Parkolás

Kérjük, hogy ne a Noordermaatwegen parkoljanak, hanem a **Noordhollands Duinreservaat** parkolóhelyén, a Rijkstraatweg/Beverwijksestraatweg túloldalán (Bredeweg).

Közlekedés: a Castricum-Beverwijk vonalon közlekedő 79-es busszal Castricum vasútállomásától pár percre a **Camping Geversduin megállóig**. (Aki Beverwijkről indul szintén a 79-essel Castricum irányába.)

További fellépés Friesland-ban, szombaton nov. 4-én

Tandi Flóra és **Sinha Róbert** november 4-én, szombaton Friesland-ban is fellép: a helyszín a **GBV Concertzaal** koncertterme, mely a Leeuwarden és Dokkum közötti Oudkerkben található. Több info a következő oldalon valamint az **www.hongaarsconcert.nl** vagy **www.gbv-artgallery.nl** weboldalakon. ■

Na het succes van **Most Magyarul! draait door**, bij ons 20-jarig jubileum in juli 2016, hebben velen gevraagd wanneer er weer zo'n leuke concertmiddag met Hongaars eten en drinken wordt gehouden. Welnu, we hebben voor **zondag 5 november** een heerlijke Hongaarse namiddag voor u in petto in de **'Most Magyarul! draait door-zaal'** aan de Noordermaatweg 2 in Heemskerk. Elders in dit nummer leest u meer over Flóra Tandi en Róbert Sinha, hieronder geven wij u nog wat informatie over de rest van het programma.

Cultureel-culinair totaalprogramma

Evenals bij de voorgaande editie en andere evenementen wordt u verwelkomd door de heerlijke zigeunerklanken gespeeld door István Sztolyan. Vanaf 14.00 u. zijn het terrein en de zaal open en is er lángos van **Lángos Express** en kürtös kalács van **Katalin Kürtös Kalács** en is de bar open. Om 15.00 u. starten we met een serie korte acts, podiumgesprekken en optredentjes met verschillende gasten (zie www.hongaarsconcert.nl). De gemeenschappelijke factor is hun tweetaligheid: Hongaren die in Nederland werken of studeren, en Nederlanders die Hongaars hebben geleerd en er iets bijzonders mee doen. Sommige gasten verzorgen ook een kort optreden!

Dan volgt een pauze waarin wederom de bar en de eettentjes open zijn en tegen 17.00 u. vindt het concert

plaats van Flóra Tandi en Róbert Sinha. Aansluitend is er een warme maaltijd, verzorgd door het Hongaarse restaurant **Paprika Csárda** uit Zaandam. Deze maaltijd is inbegrepen in de entreeprijs van het evenement. Daarna kunt onder het genot van Hongaarse muziek nog 'loungen' en napraten tot plm. 20.00 u. Er is overigens voor en na het programma volop gelegenheid om met deze en gene een praatje te maken. Ook zijn weer stands van **De Smaak van Hongarije** met Hongaarse delicatessen en van het jonge wijnhuis **Hegyem**. De toegangsprijs van dit evenement bedraagt slechts **€ 15,- inclusief de maaltijd** (maar excl. uw consumpties bij de andere eetstands en de bar.) In verband met de maaltijd is er een maximaal aantal bezoekers, daarom s.v.p. **reserveren** via **info@hongaarsconcert.nl**. **Jó szórakozást**

Parkeren

ATTENTIE: Parkeren NIET op de Noordermaatweg, maar op het aan de overzijde van de Kennemerstraatweg/Rijkstraatweg gelegen **parkeerterrein** van het **Provinciaal Duinreservaat** (Bredeweg). **OV:** Bus 79 vanaf Castricum station, halte Camping Geversduin.

Extra concert in Friesland op zat. 4 november, 20.00 u.

Flóra Tandi en **Róbert Sinha** treden ook op op zaterdag 4 november in **Concertzaal GBV** in Aldtsjerk/Oudkerk. Meer info en reserveren: zie volgende pagina, **www.hongaarsconcert.nl** of **www.gbv-artgallery.nl**. ■